ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 17ης Μαΐου 2013 *

«Ανταγωνισμός — Συμπράξεις — Ευρωπαϊκή αγορά των εύκαμπτων θαλάσσιων σωλήνων — Απόφαση με την οποία διαπιστώνεται παράβαση των άρθρων 81 ΕΚ και 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ — Καθορισμός των τιμών, κατανομή της αγοράς και ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών — Έννοια της διαρκούς ή επαναλαμβανόμενης παραβάσεως — Παραγραφή — Ασφάλεια δικαίου — Ίση μεταχείριση — Πρόστιμα — Σοβαρότητα και διάρκεια της παραβάσεως»

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις T-147/09 και T-148/09,

Trelleborg Industrie SAS, με έδρα το Clermont-Ferrrand (Γαλλία), εκπροσωπούμενη από τους J. Joshua, barrister, και E. Aliende Rodríguez, δικηγόρος,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-147/09,

Trelleborg AB, με έδρα το Trelleborg (Σουηδία), εκπροσωπούμενη από τους J. Joshua, barrister, και E. Aliende Rodríguez, δικηγόρος,

προσφεύγουσα στην υπόθεση T-148/09,

κατά

Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκπροσωπούμενης από τους N. Khan, V. Bottka και S. Noë,

καθής,

με αντικείμενο αίτημα μερικής ακυρώσεως της αποφάσεως C(2009) 428 τελικό της Επιτροπής, της 28ης Ιανουαρίου 2009, περί διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (υπόθεση COMP/39406 – Εύκαμπτοι θαλάσσιοι σωλήνες), καθόσον η απόφαση αυτή αφορά τις προσφεύγουσες, και, επικουρικώς, αίτημα ακυρώσεως ή ουσιώδους μειώσεως του προστίμου το οποίο τους επιβλήθηκε με την εν λόγω απόφαση,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους J. Azizi, πρόεδρο, M. Prek και S. Frimodt Nielsen (εισηγητή), δικαστές,

γραμματέας: J. Weychert, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 26ης Απριλίου 2012,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

Απόφαση

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως

Βιομηχανικός κλάδος των εύκαμπτων θαλάσσιων σωλήνων που προορίζονται για πετρέλαιο και φυσικό αέριο

1 Οι εύκαμπτοι θαλάσσιοι σωλήνες (στο εξής: θαλάσσιοι σωλήνες) χρησιμοποιούνται για τη φόρτωση αργού, επεξεργασμένου ή ακατέργαστου πετρελαίου και άλλων πετρελαϊκών προϊόντων από εγκαταστάσεις ανοιχτής θάλασσας (για παράδειγμα, σημαντήρες –οι οποίοι είναι συνήθως αγκυροβολημένοι σε ανοικτή θάλασσα και χρησιμεύουν ως σημεία πρόσδεσης για τα πετρελαιοφόρα– ή, πλωτές μονάδες άντλησης, αποθήκευσης και εκφόρτωσης –οι οποίες είναι συστήματα πλωτών δεξαμενών που χρησιμοποιούνται για την άντληση πετρελαίου ή φυσικού αερίου από κοντινή πλωτή μονάδα, την επεξεργασία και την αποθήκευση μέχρι τη μεταφόρτωσή του προς το πετρελαιοφόρο) επί των δεξαμενοπλοίων, και, στη συνέχεια, για την εκφόρτωση των προϊόντων αυτών από τα πλοία αυτά σε εγκαταστάσεις ανοιχτής θάλασσας (για παράδειγμα, σε σημαντήρες) ή σε χερσαίες εγκαταστάσεις.

2 Οι θαλάσσιοι σωλήνες χρησιμοποιούνται σε ανοιχτή θάλασσα –δηλαδή μέσα ή κοντά στο νερό– παρόλο που οι βιομηχανικοί ή επίγειοι σωλήνες χρησιμοποιούνται σε χερσαίες εγκαταστάσεις.

3 Κάθε εγκατάσταση των θαλάσσιων σωλήνων συνεπάγεται, αναλόγως των συγκεκριμένων αναγκών των πελατών, ορισμένο αριθμό τυποποιημένων σωλήνων, ειδικών σωλήνων με διακλαδώσεις στα δύο άκρα και πρόσθετο εξοπλισμό, όπως βαλβίδες, μηχανισμό γραναζιών ή ακόμη και πλωτό εξοπλισμό. Εν προκειμένω, οι όροι «θαλάσσιοι σωλήνες» περιλαμβάνουν τους εν λόγω πρόσθετους εξοπλισμούς.

4 Οι θαλάσσιοι σωλήνες χρησιμοποιούνται από εταιρίες πετρελαίου, κατασκευαστές σημαντήρων, λιμενικούς τερματικούς σταθμούς, από τη βιομηχανία πετρελαίου και κυβερνήσεις, και αγοράζονται είτε για νέα σχέδια είτε προς αντικατάσταση παλαιών σωλήνων.

5 Όσον αφορά τα νέα σχέδια, οι τερματικοί σταθμοί πετρελαίου ή οι λοιποί τελικοί κατασκευαστές αναθέτουν συνήθως σε μηχανολογική εταιρία (η οποία επίσης αποκαλείται «κατασκευάστρια υλικού», «κατασκευάστρια OEM» ή «κατασκευάστρια εξοπλισμού») να κατασκευάσει ή να προβεί στην τοποθέτηση νέων εγκαταστάσεων διανομής πετρελαίου, όπως τα συστήματα πρόσδεσης σε ένα ενιαίο σημείο ή στις πλωτές πλατφόρμες άντλησης, αποθήκευσης και εκφόρτωσης. Για τέτοιου είδους σχέδια, ο κατασκευαστής εξοπλισμού αγοράζει ένα ολοκληρωμένο σύστημα θαλάσσιων σωλήνων από τον παραγωγό.

6 Μετά την εγκατάσταση των θαλάσσιων αυτών σωλήνων, τα μεμονωμένα εξαρτήματα πρέπει να αντικαθίστανται εντός περιόδου ενός έως επτά ετών. Οι αγορές θαλάσσιων σωλήνων προς αντικατάσταση παλαιών (επίσης γνωστές με το όνομα «κλάδος ανταλλακτικών») πραγματοποιούνται συχνά απευθείας από τους τελικούς χρήστες. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, οι εν λόγω χρήστες αναθέτουν σε τρίτους και αγοράζουν σε κεντρική βάση από θυγατρικές εταιρίες ή εξωτερικές επιχειρήσεις. Οι πωλήσεις προς αντικατάσταση παλαιών σωλήνων αντιπροσωπεύουν μεγαλύτερο μέρος στην παγκόσμια αγορά θαλάσσιων σωλήνων από ό,τι οι πωλήσεις νέων προϊόντων.

7 Η ζήτηση των θαλάσσιων σωλήνων εξαρτάται εν πολλοίς από την ανάπτυξη του τομέα των πετρελαιοειδών και, ειδικότερα, από την εκμετάλλευση του πετρελαίου σε περιοχές που βρίσκονται μακριά από τον τόπο κατανάλωσης. Η ζήτηση αυξήθηκε συν τω χρόνω. Είναι κυκλική και, σε ορισμένο βαθμό, συνδέεται με την τιμή του πετρελαίου. Απέκτησε σημασία από τα τέλη της δεκαετίας του ’60 και αυξήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του ’70, ειδικότερα από τις πετρελαιοπαραγωγικές περιοχές

στον Περσικό Κόλπο, στη Βόρεια Θάλασσα και στη Βόρεια Αφρική. Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του ’80, η ζήτηση αυξήθηκε από τις υπό ανάπτυξη εθνικές εταιρίες πετρελαίου της Νότιας Αμερικής. Κατά τα τέλη της δεκαετίας του ’90, η ζήτηση μετατέθηκε προς τη Δυτική Αφρική.

8 Οι θαλάσσιοι σωλήνες κατασκευάζονται από επιχειρήσεις οι οποίες είναι γνωστές για την κατασκευή ελαστικών και καουτσούκ ή από μία εκ των επιχειρήσεών τους «spin-off» (τεχνοβλαστών). Παράγονται με βάση τη ζήτηση, σύμφωνα με τις ανάγκες των πελατών. Καθόσον η ζήτηση για θαλάσσιους σωλήνες είναι ευρέως διασκορπισμένη από γεωγραφικής απόψεως, οι περισσότεροι παραγωγοί θαλάσσιων σωλήνων αναθέτουν σε σημαντικό αριθμό φορέων, για συγκεκριμένες αγορές, την παροχή γενικών υπηρεσιών μάρκετινγκ και την προώθηση των προϊόντων τους στο πλαίσιο προσκλήσεων υποβολής προσφορών, οι οποίες δημοσιεύονται.

9 Οι θαλάσσιοι σωλήνες τίθενται σε εμπορία παγκοσμίως και οι σημαντικοί παραγωγοί δραστηριοποιούνται σε διεθνή κλίμακα. Οι κανονιστικές απαιτήσεις που ισχύουν για τους θαλάσσιους σωλήνες δεν διαφέρουν ριζικώς από τη μία χώρα στην άλλη και, μολονότι οι τεχνικές απαιτήσεις διαφέρουν αναλόγως του περιβάλλοντος και των όρων χρησιμοποιήσεως, τούτο δεν θεωρείται πάντως εμπόδιο για την πώληση των θαλάσσιων σωλήνων παγκοσμίως.

10 Τέλος, κατά τη διάρκεια της περιόδου που ελήφθη υπόψη στην προσβαλλόμενη απόφαση, οι συμμετέχοντες στη σύμπραξη πώλησαν θαλάσσιους σωλήνες παραχθέντες στην Ιαπωνία, στο Ηνωμένο Βασίλειο, στην Ιταλία και στη Γαλλία σε τελικούς χρήστες καθώς και σε κατασκευαστές εξοπλισμών εγκατεστημένους σε διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ). Μολονότι η πλειονότητα των συστημάτων θαλάσσιων σωλήνων έχουν ως τελικό προορισμό μη ευρωπαϊκές περιοχές, ορισμένοι από τους κύριους κατασκευαστές εξοπλισμών στον κόσμο είναι, αντιθέτως, εγκατεστημένοι σε διάφορες χώρες της Ένωσης και του ΕΟΧ.

Παρουσίαση των προσφευγουσών

11 Αρχικώς, τη σχετική με τους θαλάσσιους σωλήνες δραστηριότητα ασκούσε η Michelin.

12 Στο πλαίσιο του ομίλου Michelin, τη δραστηριότητα αυτή διασφάλιζε εταιρία του ομίλου αποκαλούμενη CMP. Στη συνέχεια, η Michelin ίδρυσε, στις 28 Ιουλίου 1993, την εταιρία που αποκαλείται SIRA, η οποία δεν άσκησε καμία άλλη δραστηριότητα μέχρι τις 31 Μαρτίου 1995, ημερομηνία κατά την οποία η δραστηριότητα των θαλάσσιων σωλήνων της CMP μεταβιβάστηκε στη SIRA. Στις 26 Απριλίου 1995 η επωνυμία SIRA αντικαταστάθηκε από την επωνυμία CMP. Η CMP διελύθη μεταγενέστερα.

13 Στις 28 Μαρτίου 1996 η μία από τις δύο προσφεύγουσες, η Trelleborg AB, συνήψε συμφωνία με τη Michelin, κατά την οποία η Trelleborg AB αναλάμβανε τη δέσμευση να αποκτήσει το σύνολο των μεριδίων της Michelin στη CMP. Στη συνέχεια, η εταιρία έλαβε διάφορες επωνυμίες περιλαμβάνουσες το όνομα Trelleborg και, από το 2005, την επωνυμία Trelleborg Industrie SAS.

14 Η Trelleborg είναι εταιρία σουηδικού δικαίου, η οποία υπάρχει από το 1905, της οποίας ο παγκόσμιος κύκλος εργασιών πλησίαζε τα 27 δισεκατομμύρια σουηδικές κορώνες (SEK) (περίπου 2,9 δισεκατομμύρια ευρώ) το 2006.

15 Ο όμιλος Trelleborg Group περιέχει τέσσερις τομείς δραστηριότητας: τον Trelleborg Engineered Systems (συμπεριλαμβανομένων των θαλάσσιων σωλήνων), τον Trelleborg Automotive, τον Trelleborg Sealing Solutions και τον Trelleborg Wheel Systems.

16 Η Trelleborg συμμετέχει στην παραγωγή και εμπορία των θαλάσσιων σωλήνων μέσω της θυγατρικής της Trelleborg Industrie, της άλλης προσφεύγουσας, η οποία είναι εταιρία γαλλικού δικαίου.

Διοικητική διαδικασία

17 Κατά τον χρόνο κινήσεως διαδικασίας έρευνας από το Υπουργείο Δικαιοσύνης των Ηνωμένων Πολιτειών και τις αρχές ανταγωνισμού της Ιαπωνίας και του Ηνωμένου Βασιλείου για παρεμφερή πραγματικά περιστατικά, [*εμπιστευτικό*] [1], προβάλλοντας το πρόγραμμα επιείκειας που προβλέπει η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (ΕΕ 2006, C 298, σ. 17) οι προσφεύγουσες υπέβαλαν στην Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, στις 20 Δεκεμβρίου 2006, αίτηση μη επιβολής προστίμου καταγγέλλοντας την ύπαρξη συμπράξεως στην αγορά των θαλάσσιων σωλήνων.

18 Επομένως, η Επιτροπή κίνησε διαδικασία έρευνας για παράβαση του άρθρου 81 ΕΚ και του άρθρου 53 της Συμφωνίας για τον ΕΟΧ και, στις 2 Μαΐου 2007, προέβη σε σειρά επιθεωρήσεων στην Parker ITR, στις προσφεύγουσες, σε άλλους ενδιαφερόμενους παραγωγούς καθώς και σε [*εμπιστευτικό*] και στον W.

19 Οι Manuli Rubber Industries SpA (στο εξής: MRI), Parker ITR και Bridgestone απηύθυναν αίτημα επιείκειας στην Επιτροπή στις 4 Μαΐου, στις 17 Ιουλίου και στις 7 Δεκεμβρίου 2007, αντιστοίχως.

20 Στις 28 Απριλίου 2008 η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση αιτιάσεων την οποία κοινοποίησε στις εταιρίες μεταξύ της 29ης Απριλίου και της 1ης Μαΐου 2008.

21 Όλες οι εταιρίες απάντησαν εμπροθέσμως στην κοινοποίηση αιτιάσεων και, με εξαίρεση την [*εμπιστευτικό*]/DOM, την ContiTech AG και την Continental AG, ζήτησαν ακρόαση σε προφορική διαδικασία η οποία πραγματοποιήθηκε στις 23 Ιουλίου 2008.

Προσβαλλόμενη απόφαση

22 Στις 28 Ιανουαρίου 2009 η Επιτροπή εξέδωσε την απόφαση C(2009) 428 τελικό, περί διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/39406 – Θαλάσσιοι σωλήνες) (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση). Από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι:

— απευθύνθηκε σε ένδεκα εταιρίες, μεταξύ των οποίων οι προσφεύγουσες·

— οι επιχειρήσεις τις οποίες αφορά η απόφαση συμμετείχαν, με διαφορετικό ενίοτε τρόπο, σε ενιαία και σύνθετη παράβαση, έχουσα ως αντικείμενο την κατανομή των προσφορών, τον καθορισμό των τιμών, τον καθορισμό των ποσοστώσεων, τον καθορισμό των όρων των πωλήσεων, τη γεωγραφική κατανομή της αγοράς και την ανταλλαγή ευαίσθητων πληροφοριών σχετικά με τις τιμές, τους όγκους πωλήσεων και την υποβολή προσφορών·

— η σύμπραξη άρχισε τουλάχιστον την 1η Απριλίου 1986 (μολονότι πιθανολογείται ότι χρονολογείται από την αρχή της δεκαετίας του '70) και περατώθηκε στις 2 Μαΐου 2007·

— μεταξύ 13ης Μαΐου 1997 και 21ης Ιουνίου 1999 (στο εξής: ενδιάμεση περίοδος) η σύμπραξη είχε περιορισμένη δραστηριότητα και επήλθαν εντάσεις μεταξύ των μελών της· εντούτοις, τούτο δεν επέφερε πραγματική διακοπή της παραβάσεως· συγκεκριμένα, η οργανωμένη διάρθρωση της συμπράξεως αποκαταστάθηκε πλήρως από τον Ιούνιο του 1999 σύμφωνα με τις ίδιες λεπτομέρειες λειτουργίας και με τους ίδιους συμμετέχοντες (με εξαίρεση μία επιχείρηση η οποία επανήλθε πλήρως στη σύμπραξη το επόμενο έτος)· κατά συνέπεια, πρέπει να θεωρηθεί ότι οι παραγωγοί διέπραξαν ενιαία και διαρκή παράβαση, η οποία επεκτάθηκε από την 1η Απριλίου 1986 μέχρι τις 2 Μαΐου 2007 ή, τουλάχιστον, αν, παρ' όλ' αυτά, πρέπει να θεωρηθεί ότι υπήρξε διακοπή, μια

1 — Απόρρητα εμπιστευτικά στοιχεία.

ενιαία και επαναλαμβανόμενη παράβαση· πάντως η ενδιάμεση περίοδος δεν ελήφθη υπόψη για τον υπολογισμό του προστίμου, λόγω των περιορισμένων αποδείξεων της παραβάσεως για την περίοδο αυτή·

— η ευθύνη των προσφευγουσών έγινε δεκτή για τις ακόλουθες περιόδους:

  — της Trelleborg Industrie: από την 1η Απριλίου 1986 έως τις 2 Μαΐου 2007·

  — της Trelleborg: από την 28η Μαρτίου 2002 έως τις 2 Μαΐου 2007·

— κατ' εφαρμογήν των κριτηρίων που προβλέπονται από τις κατευθυντήριες γραμμές για τη μέθοδο υπολογισμού των προστίμων που επιβάλλονται κατ' εφαρμογήν του άρθρου 23, παράγραφος 2, στοιχείο α', του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 (ΕΕ 2006, C 210, σ. 2, στο εξής: κατευθυντήριες γραμμές), το βασικό ποσό του επιβληθησόμενου σε κάθε εταιρία προστίμου καθορίζεται ως ακολούθως:

  — η Επιτροπή στηρίχθηκε στον μέσο όρο των ετήσιων πωλήσεων στην Ένωση καθεμίας από τις εταιρίες κατά τη διάρκεια της περιόδου 2004-2006 και έκανε δεκτές τις πωλήσεις που τιμολογούνται στους εγκατεστημένους εντός του ΕΟΧ αγοραστές·

  — καθόρισε τις σχετικές πωλήσεις καθεμίας από αυτές εφαρμόζοντας το μερίδιό τους στην παγκόσμια αγορά των συνολικών πωλήσεων εντός του ΕΟΧ, σύμφωνα με την παράγραφο 18 των κατευθυντηρίων γραμμών·

  — καθόρισε στο 25 % της τελευταίας αυτής αξίας (αντί του μέγιστου ορίου του 30 % που προβλέπουν οι κατευθυντήριες γραμμές) λαμβάνοντας υπόψη τη σοβαρότητα της παραβάσεως·

  — πολλαπλασίασε την ούτως προκύπτουσα αξία με τον αριθμό των ετών συμμετοχής κάθε εταιρίας στην παράβαση·

  — σύμφωνα με την παράγραφο 25 των κατευθυντηρίων γραμμών, δέχθηκε τέλος ένα πρόσθετο ποσό ίσο προς το 25 % των σχετικών πωλήσεων για αποτρεπτικούς σκοπούς·

  — στη συνέχεια, η Επιτροπή δέχθηκε επιβαρυντικές περιστάσεις κατά δύο εταιριών και απέρριψε κάθε ελαφρυντική περίσταση για τα λοιπά μέρη της συμπράξεως·

  — τέλος, εφάρμοσε την ανακοίνωσή της σχετικά με τη μη επιβολή και τη μείωση των προστίμων σε περιπτώσεις συμπράξεων (καρτέλ) (βλ. σκέψη 17 ανωτέρω) για δύο εταιρίες.

23 Όσον αφορά την Trelleborg και την Trelleborg Industrie, η Επιτροπή έκρινε ότι η αξία των πωλήσεων ανέρχεται σε 4 909 332 ευρώ βάσει ενός μεριδίου της παγκόσμιας αγοράς ύψους 15 %, ότι η Trelleborg Industrie συμμετείχε στη σύμπραξη επί 18 έτη, 11 μήνες και 23 ημέρες, όπερ καταλήγει σε πολλαπλασιαστή 19, και η Trelleborg επί 8 έτη, 11 μήνες και 28 ημέρες, όπερ καταλήγει σε πολλαπλασιαστή 9, και, κατ' εφαρμογήν των διευκρινισθέντων στην προηγούμενη σκέψη παραγόντων, καθόρισε το βασικό ποσό του προστίμου σε 24 500 000 ευρώ για την Trelleborg Industrie, η δε Trelleborg είναι αλληλεγγύως υπεύθυνη για το πρόστιμο αυτό μέχρι ποσού 12 200 000 ευρώ.

24 Εφόσον καμία επιβαρυντική ή ελαφρυντική περίσταση δεν ελήφθη υπόψη έναντι αυτών, τα ποσά αυτά αποτελούν το τελικό πρόστιμο το οποίο επιβλήθηκε σε εκάστη εκ των δύο εταιριών.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

25 Με δικόγραφα τα οποία κατέθεσαν στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου [νυν Γενικού Δικαστηρίου] στις 9 Απριλίου 2009, οι προσφεύγουσες άσκησαν την υπό κρίση προσφυγή.

26 Λόγω κωλύματος ενός εκ των μελών του πρώτου τμήματος, ο Πρόεδρος του Γενικού Δικαστηρίου όρισε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 32, παράγραφος 3, του Κανονισμού Διαδικασίας, άλλον δικαστή για να συμπληρωθεί η σύνθεση του τμήματος.

27 Κατόπιν εκθέσεως του εισηγητή δικαστή, το Γενικό Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφάσισε να προχωρήσει στην προφορική διαδικασία και, στο πλαίσιο των μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας που προβλέπονται στο άρθρο 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, κάλεσε τους διαδίκους να καταθέσουν ορισμένα έγγραφα και τους υπέβαλε εγγράφως ερωτήσεις. Οι διάδικοι ανταποκρίθηκαν στο αίτημα αυτό.

28 Με διάταξη του προέδρου του πρώτου τμήματος του Γενικού Δικαστηρίου της 29ης Φεβρουαρίου 2012, αποφασίσθηκε η συνεκδίκαση των υποθέσεων Τ-147/09 και Τ-148/09 προς διευκόλυνση της προφορικής διαδικασίας και προς έκδοση κοινής αποφάσεως, σύμφωνα με το άρθρο 50 του Κανονισμού Διαδικασίας.

29 Με έγγραφο της 13ης Απριλίου 2012, η προσφεύγουσα στην υπόθεση Τ-147/09 ενημέρωσε το Γενικό Δικαστήριο ότι παραιτείτο από τον τρίτον, προβληθέντα επικουρικώς, λόγο.

30 Με έγγραφο της 24ης Απριλίου 2012, οι προσφεύγουσες κατέθεσαν αίτηση περί διεξαγωγής της επ' ακροατηρίου συζητήσεως κεκλεισμένων των θυρών.

31 Οι διάδικοι ανέπτυξαν τις απόψεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις που έθεσε προφορικώς το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 26ης Απριλίου 2012.

32 Με την ευκαιρία αυτή, οι προσφεύγουσες παραιτήθηκαν από την αίτησή τους περί διεξαγωγής της επ' ακροατηρίου συζητήσεως κεκλεισμένων των θυρών.

33 Η Trelleborg Industrie ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει εν μέρει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον την αφορά και εν πάση περιπτώσει, τουλάχιστον, στο μέτρο που διαπιστώνει τη διάπραξη παραβάσεως πριν από την 21η Ιουνίου 1999·

— να μειώσει το πρόστιμο που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2 προκειμένου να διορθώσει τα πρόδηλα σφάλματα της προσβαλλομένης αποφάσεως·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

34 Η Trelleborg ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να ακυρώσει εν μέρει το άρθρο 1 της προσβαλλομένης αποφάσεως καθόσον την αφορά και εν πάση περιπτώσει, τουλάχιστον, στο μέτρο που διαπιστώνει τη διάπραξη παραβάσεως πριν από την 21η Ιουνίου 1999·

— να μειώσει το πρόστιμο που της επιβλήθηκε με το άρθρο 2 προκειμένου να διορθώσει τα πρόδηλα σφάλματα της προσβαλλομένης αποφάσεως·

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

35 Η Επιτροπή ζητεί από το Γενικό Δικαστήριο:

— να απορρίψει τις προσφυγές·

— να καταδικάσει τις προσφεύγουσες στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί των ακυρωτικών αιτημάτων

36 Οι προσφεύγουσες προβάλουν δύο λόγους ακυρώσεως προς στήριξη των προσφυγών τους.

37 Ο πρώτος λόγος ακυρώσεως αντλείται, αφενός, από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών, η οποία οδήγησε την Επιτροπή να θεωρήσει ότι η Trelleborg Industrie συμμετείχε σε διαρκή παράβαση μεταξύ της 1ης Απριλίου 1986 και της 2ας Μαΐου 2007 και η Trelleborg μετείχε σε διαρκή παράβαση μεταξύ της 28ης Μαρτίου 1996 και της 2ας Μαΐου 2007 και, αφετέρου, από παράβαση του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003.

38 Ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως αντλείται από έλλειψη εννόμου συμφέροντος της Επιτροπής να εκδώσει απόφαση διαπιστώνουσα την ύπαρξη παραβάσεως πριν από το 1999.

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται, αφενός, από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών η οποία οδήγησε την Επιτροπή να θεωρήσει ότι η Trelleborg Industrie συμμετείχε σε διαρκή παράβαση μεταξύ της 1ης Απριλίου 1986 και της 2ας Μαΐου 2007 και ότι η Trelleborg συμμετείχε σε διαρκή παράβαση μεταξύ της 28ης Μαρτίου 1996 και της 2ας Μαΐου 2007 και, αφετέρου, από παράβαση του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003

Προσβαλλόμενη απόφαση

39 Από τις αιτιολογικές σκέψεις 148 έως 187 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει, κατ' ουσίαν, ότι, μεταξύ 13ης Μαΐου 1997 και 11ης Ιουνίου 1999, όσον αφορά ορισμένες εταιρίες, και 21ης Ιουνίου 1999, για άλλες εταιρίες μεταξύ των οποίων οι προσφεύγουσες, η σύμπραξη γνώρισε μια περίοδο επιβραδύνσεως της δραστηριότητάς της, λόγω των υφισταμένων μεταξύ των μελών της διαφωνιών. Πάντως, πλείονα αποδεικτικά στοιχεία αποδεικνύουν, κατά την Επιτροπή, ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, οι κύριοι πρωταγωνιστές της συμπράξεως –P., W., F., C., μεταξύ άλλων– είχαν τακτικώς επαφές με σκοπό, ιδίως, την ανταλλαγή εμπορικών πληροφοριών και την προσπάθεια επανεκκινήσεως της συμπράξεως, όπερ έλαβε τελικώς χώρα τον Ιούνιο του 1999.

40 Στις αιτιολογικές σκέψεις 289 έως 307 της προσβαλλομένης αποφάσεως εκτίθενται οι λόγοι για τους οποίους η Επιτροπή έκρινε ότι η παράβαση ήταν διαρκής, ή, επικουρικώς, επαναλαμβανόμενη, παρά το γεγονός ότι θεωρούσε ότι η σύμπραξη είχε περιορισμένη δραστηριότητα κατά την ενδιάμεση περίοδο και παρείλκε η επιβολή προστίμου για την περίοδο αυτή.

41 Περαιτέρω, από το άρθρο 1, στοιχεία ζ' και η', της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η Επιτροπή έκρινε ότι είχε διαπραχθεί διαρκής παράβαση μεταξύ της 1ης Απριλίου 1986 και της 2ας Μαΐου 2007, στην οποία μετείχε η Trelleborg Industrie από την 1η Απριλίου 1986 έως τις 2 Μαΐου 2007 και η Trelleborg από τις 28 Μαρτίου 1996 έως τις 2 Μαΐου 2007, και από τις αιτιολογικές σκέψεις 187, 201 έως 208 και 466 έως 448 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι η ενδιάμεση περίοδος θεωρείται, όσον αφορά τις προσφεύγουσες, ως περίοδος μειωμένης δραστηριότητας της συμπράξεως μη δικαιολογούσα την επιβολή προστίμου.

Επιχειρήματα των διαδίκων

42 Οι προσφεύγουσες υποστηρίζουν, κατ' ουσίαν, αφενός, ότι η Επιτροπή, στην οποία απόκειται να αποδείξει τη διάρκεια της παραβάσεως, δεν απέδειξε ότι η παράβαση εξακολούθησε κατά την ενδιάμεση περίοδο, εφόσον τα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία δέχθηκε συναφώς η Επιτροπή ερμηνεύθηκαν εσφαλμένως, και, αφετέρου, εν πάση περιπτώσει, δεν διαθέτει κανένα αποδεικτικό στοιχείο αποδεικνύον τη συμμετοχή της Trelleborg Industrie ή της Trelleborg στην εν λόγω παράβαση κατά τη διάρκεια αυτή. Συναφώς, αμφισβητούν, μεταξύ άλλων, την ανάλυση της Επιτροπής κατά την οποία οι ανατεθείσες πριν από την ενδιάμεση περίοδο συμβάσεις εξακολουθούσαν να παράγουν τα αποτελέσματά τους μέχρι το τέλος του 1997, όπερ καθιστά τουλάχιστον δυνατό, κατά την Επιτροπή, τον συνυπολογισμό της περιόδου μεταξύ Σεπτεμβρίου και Δεκεμβρίου του 1997στην παραβατική περίοδο.

43 Εξάλλου, οι προσφεύγουσες θεωρούν, κατ' ουσίαν, ότι, με τον τρόπο αυτό, κακώς η Επιτροπή χαρακτήρισε την παράβαση ως διαρκή και απέρριψε την επιχειρηματολογία τους σχετικά με την παραγραφή της παραβάσεως για το προ της διακοπής της συμπράξεως χρονικό διάστημα, κατά παράβαση του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1/2003 του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 2002, για την εφαρμογή των κανόνων ανταγωνισμού των άρθρων 81 [ΕΚ] και 82 [ΕΚ] (ΕΕ 2003, L 1, σ. 1).

44 Συναφώς, οι προσφεύγουσες αμφισβητούν τη δυνατότητα αποδοχής της έννοιας της διαρκούς παραβάσεως, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή, όταν μεσολαβεί διακοπή της συμπράξεως για δύο σχεδόν έτη, καθώς και, επικουρικώς, τη δυνατότητα αποδοχής της έννοιας της επαναλαμβανόμενης παραβάσεως, η οποία περικλείει, κατά τις προσφεύγουσες, την έννοια της συνέχειας, στην οποία προσκρούει η εφαρμογή της σε περίπτωση κατά την οποία αποδειχθεί ότι η παράβαση διεκόπη. Ο χαρακτηρισμός της παραβάσεως ως επαναλαμβανόμενης, στην περίπτωση αυτή, προσκρούει στην αρχή της ασφάλειας δικαίου, εφόσον η Επιτροπή μπορεί να μεταθέτει επ' αόριστον την προθεσμία παραγραφής. Τέλος, οι προσφεύγουσες επισημαίνουν ότι ο χαρακτηρισμός της παραβάσεως ως επαναλαμβανόμενης ουδαμώς περιλαμβάνεται στο διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως.

45 Τέλος, οι προσφεύγουσες διατείνονται ότι η Επιτροπή παρέβη την προγενέστερη πρακτική της περί λήψεως αποφάσεων και αποτέλεσαν αντικείμενο δυσμενούς διακρίσεως σε σχέση με την MRI, για την οποία η Επιτροπή έκρινε ότι διακοπή τεσσάρων ετών, μεταξύ Αυγούστου του 1992 και Σεπτεμβρίου του 1996, καθιστούσε δυνατή τη μη επιβολή προστίμου για τις πράξεις τις οποίες διέπραξε η εταιρία αυτή πριν από την 1η Αυγούστου 1992.

46 Η Επιτροπή αμφισβητεί τους ισχυρισμούς αυτούς και θεωρεί ότι η προσβαλλόμενη απόφαση αποδεικνύει επαρκώς κατά νόμο ότι η παράβαση εξακολούθησε κατά την ενδιάμεση περίοδο, ακόμα και αν η σύμπραξη είχε εισέλθει σε φάση περιορισμένων δραστηριοτήτων. Πάντως, αναγνωρίζει ότι, με τα υπομνήματά της και ερωτηθείσα συναφώς κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, δεν διαθέτει κανένα αποδεικτικό στοιχείο για τη συμμετοχή των προσφευγουσών σε επαφές μεταξύ μελών της συμπράξεως κατά την ενδιάμεση περίοδο.

47 Αντιθέτως, η Επιτροπή φρονεί ότι πρέπει να λάβει υπόψη, αφενός, τις συμπεφωνημένες πριν από την περίοδο αυτή προσφορές, των οποίων τα αποτελέσματα εξακολούθησαν μέχρι τον Νοέμβριο ή τον Δεκέμβριο του 1997, και, αφετέρου, το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες δεν αποστασιοποιήθηκαν από τη σύμπραξη την εποχή εκείνη, όπερ δικαιολογεί, από απόψεως της νομολογίας, ότι η συμμετοχή τους στην παράβαση θεωρείται διαρκής μεταξύ 1ης Απριλίου 1986 και 2ας Μαΐου 2007.

48 Η Επιτροπή προσθέτει, κατ' ουσίαν, ότι, εν πάση περιπτώσει, αν το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι η παράβαση δεν είναι διαρκής, σ' αυτό απόκειται να την επαναχαρακτηρίσει ως επαναλαμβανόμενη παράβαση, χαρακτηρισμό τον οποίο είχε, κατά τα λοιπά, προβάλει επικουρικώς στην αιτιολογική σκέψη 307 της προσβαλλομένης αποφάσεως. Επομένως, κατά την Επιτροπή, η εξουσία της επιβολής προστίμου για την παραβατική περίοδο η οποία εκτείνεται από το 1986 έως το 1997 δεν είχε

παραγραφεί κατά την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως. Εξάλλου, φρονεί ότι είναι, επομένως, αλυσιτελές το γεγονός ότι στο διατακτικό της προσβαλλομένης αποφάσεως μνημονεύεται μόνον η ύπαρξη διαρκούς παραβάσεως.

49 Διευκρινίζεται ότι οι προσφεύγουσες, ερωτηθείσες από το Γενικό Δικαστήριο κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αναγνώρισαν ότι δεν αμφισβητούν τη συμμετοχή τους στην παράβαση ούτε για το προ της 13ης Μαΐου 1997 ούτε για το μετά τις 21 Ιουνίου 1999 χρονικό διάστημα. Πάντως, θεωρούν ότι πρόκειται για διαφορετικές παραβάσεις.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

– Προκαταρκτικές σκέψεις

50 Υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι από τη νομολογία προκύπτει ότι η Επιτροπή οφείλει να αποδείξει όχι μόνον την ύπαρξη της συμπράξεως αλλά και τη διάρκειά της (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Μαρτίου 2000, Τ-25/95, Τ-26/95, Τ-30/95 έως Τ-32/95, Τ-34/95 έως Τ-39/95, Τ-42/95 έως Τ-46/95, Τ-48/95, Τ-50/95 έως Τ-65/95, Τ-68/95 έως Τ-71/95, Τ-87/95, Τ-88/95, Τ-103/95 και Τ-104/95, Cimenteries CBR κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2000, σ. II-491, σκέψη 2802 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Ειδικότερα, όσον αφορά την απόδειξη περί παραβάσεως του άρθρου 81, παράγραφος 1, ΕΚ, η Επιτροπή πρέπει να αποδεικνύει τις παραβάσεις που διαπιστώνει και να προσκομίζει αποδεικτικά στοιχεία κατάλληλα για να αποδείξουν επαρκώς κατά νόμον το υποστατό των πραγματικών περιστατικών που συνιστούν παράβαση (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 17ης Δεκεμβρίου 1998, C-185/95 P, Baustahlgewebe κατά Επιτροπής, Συλλογή 1998, σ. I-8417, σκέψη 58, και της 8ης Ιουλίου 1999, C-49/92 P, Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, Συλλογή 1999, σ. I-4125, σκέψη 86). Ενδεχόμενη αμφιβολία του δικαστή πρέπει να αποβαίνει υπέρ της επιχειρήσεως στην οποία απευθύνεται η απόφαση που διαπιστώνει παράβαση. Επομένως, ο δικαστής δεν μπορεί να συμπεράνει ότι η Επιτροπή απέδειξε επαρκώς κατά νόμον την ύπαρξη της επίδικης παραβάσεως, εφόσον διατηρεί ακόμη αμφιβολίες ως προς το ζήτημα αυτό, ιδίως στο πλαίσιο προσφυγής με την οποία επιδιώκεται η ακύρωση και/ή η τροποποίηση αποφάσεως περί επιβολής προστίμου. Συγκεκριμένα, στην περίπτωση αυτή, είναι αναγκαίο να ληφθεί υπόψη η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας, η οποία αποτελεί μέρος των θεμελιωδών δικαιωμάτων που προστατεύονται στην έννομη τάξη της Ένωσης και κατοχυρώθηκε με το άρθρο 48, παράγραφος 1, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, του οποίου η διακήρυξη έγινε στις 7 Δεκεμβρίου 2000 στη Νίκαια (ΕΕ C 364, σ. 1). Λαμβανομένης υπόψη της φύσεως των επιδίκων παραβάσεων καθώς και της φύσεως και του βαθμού αυστηρότητας των κυρώσεων τις οποίες επισύρουν, η αρχή του τεκμηρίου αθωότητας εφαρμόζεται και επί των διαδικασιών που αφορούν παραβάσεις των ισχυόντων για τις επιχειρήσεις κανόνων ανταγωνισμού και είναι δυνατό να καταλήξουν στην επιβολή προστίμων ή χρηματικών ποινών (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 1999, C-199/92 P, Hüls κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4287, σκέψεις 149 και 150, και του Γενικού Δικαστηρίου της 25ης Οκτωβρίου 2005, Τ-38/02, Groupe Danone κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. II-4407, σκέψεις 215 και 216). Επομένως, είναι απαραίτητο να προσκομίσει η Επιτροπή συγκεκριμένα και συγκλίνοντα αποδεικτικά στοιχεία για να στηρίξει την αταλάντευτη πεποίθηση ότι η παράβαση όντως διαπράχθηκε (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Groupe Danone κατά Επιτροπής και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

51 Εντούτοις, επίσης, κατά πάγια νομολογία, κάθε απόδειξη που προσκομίζει η Επιτροπή δεν χρειάζεται να ανταποκρίνεται αναγκαστικά στα κριτήρια αυτά σε σχέση προς κάθε στοιχείο της παραβάσεως. Αρκεί η δέσμη των ενδείξεων που επικαλείται το εν λόγω όργανο, συνολικώς εκτιμώμενη, να ανταποκρίνεται στην απαίτηση αυτή (βλ. απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 2004, Τ-67/00, Τ-68/00, Τ-71/00 και Τ-78/00, JFE Engineering κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. II-2501, σκέψη 180 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

52 Εξάλλου, είναι σύνηθες να αναπτύσσονται λαθραίως οι δραστηριότητες τις οποίες συνεπάγονται οι θίγουσες τον ανταγωνισμό συμφωνίες, να πραγματοποιούνται μυστικές συσκέψεις και να περιορίζονται στο ελάχιστο τα συναφή έγγραφα. Επομένως, ακόμη και όταν η Επιτροπή ανακαλύπτει στοιχεία τα οποία πιστοποιούν ρητώς παράνομες επαφές μεταξύ των επιχειρηματιών, τα στοιχεία αυτά είναι συνήθως αποσπασματικά και διασκορπισμένα, οπότε είναι συχνά απαραίτητη η ανασύσταση ορισμένων λεπτομερειών διά της επαγωγής. Κατά συνέπεια, στις περισσότερες περιπτώσεις, η ύπαρξη θίγουσας τον ανταγωνισμό πρακτικής ή συμφωνίας πρέπει να συναχθεί από έναν ορισμένο αριθμό συμπτώσεων και ενδείξεων οι οποίες, συνολικά θεωρούμενες, μπορούν να αποτελέσουν, ελλείψει άλλης εύλογης εξηγήσεως, απόδειξη περί παραβάσεως των κανόνων του ανταγωνισμού (αποφάσεις του Δικαστηρίου της 7ης Ιανουαρίου 2004, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P και C-219/00 P, Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-123, σκέψεις 55 έως 57, και της 25ης Ιανουαρίου 2007, C-403/04 P και C-405/04 P, Συλλογή 2007, σ. I-729, σκέψη 51).

53 Εξάλλου, η νομολογία επιτάσσει ότι, όταν δεν υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία δυνάμενα να αποδείξουν άμεσα τη διάρκεια της παραβάσεως, η Επιτροπή στηρίζεται, τουλάχιστον, σε αποδεικτικά στοιχεία σχετικά με πραγματικά περιστατικά χωρίς μεγάλη χρονική απόσταση μεταξύ τους, ώστε να μπορεί λογικά να γίνει δεκτό ότι η παράβαση συνεχίστηκε αδιάλειπτα μεταξύ δύο συγκεκριμένων ημερομηνιών (βλ. αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 7ης Ιουλίου 1994, T-43/92, Dunlop Slazenger κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. II-441, σκέψη 79, και της 16ης Νοεμβρίου 2006, T-120/04, Peróxidos Orgánicos κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-4441, σκέψη 51 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

54 Ωστόσο, συνομολογείται ότι, εν προκειμένω, η Επιτροπή δεν διαθέτει κανένα αποδεικτικό στοιχείο αποδεικνύον τη συμμετοχή των προσφευγουσών σε επαφές μεταξύ μελών της συμπράξεως και στη μειωμένη δραστηριότητα της συμπράξεως κατά την ενδιάμεση περίοδο, την οποία περιέγραψε στις αιτιολογικές σκέψεις 148 έως 187 της προσβαλλομένης αποφάσεως.

55 Συγκεκριμένα, η Επιτροπή διαπιστώνει απλώς ότι η συμμετοχή των προσφευγουσών μπορεί να συναχθεί από το ότι δεν αποστασιοποιήθηκαν από τη σύμπραξη κατά την ενδιάμεση περίοδο και, τουλάχιστον, η συμμετοχή αυτή αποδείχθηκε μέχρι τον Νοέμβριο ή τον Δεκέμβριο του 1997, λόγω της εξακολουθήσεως των αποτελεσμάτων από τις κατανεμηθείσες μεταξύ των μελών της συμπράξεως προσφορές πριν από τις 13 Μαΐου 1997 (βλ., μεταξύ άλλων, αιτιολογικές σκέψεις 150, 162 και 187 της προσβαλλομένης αποφάσεως).

56 Επομένως, πρέπει να εξεταστεί αν, βάσει των διαπιστώσεων αυτών, η Επιτροπή μπορούσε, ορθώς, να χαρακτηρίσει ως διαρκή την παράβαση την οποία διέπραξε η Trelleborg Industrie μεταξύ 1ης Απριλίου 1986 και 2ας Μαΐου 2007 και η Trelleborg μεταξύ 28ης Μαρτίου 1996 και 2ας Μαΐου 2007 και, επομένως, να κρίνει ότι η προθεσμία παραγραφής, δυνάμει του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, άρχισε από την τελευταία αυτή ημερομηνία.

– Επί της υπάρξεως διαρκούς παραβάσεως

57 Υπενθυμίζεται ότι, στις περισσότερες περιπτώσεις, η ύπαρξη πρακτικής ή συμφωνίας που θίγει τον ανταγωνισμό πρέπει να συνάγεται από ορισμένο αριθμό συμπτώσεων και ενδείξεων οι οποίες, συνολικά θεωρούμενες, μπορούν να αποτελέσουν, ελλείψει άλλης εύλογης εξηγήσεως, απόδειξη περί παραβάσεως των κανόνων ανταγωνισμού. Τέτοιου είδους στοιχεία και συμπτώσεις καθιστούν δυνατή, όταν εκτιμώνται συνολικώς, την αποκάλυψη όχι μόνον της υπάρξεως αντίθετων προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφορών ή συμφωνιών, αλλά και της διάρκειας μιας αντίθετης προς τους κανόνες του ανταγωνισμού συμπεριφοράς, καθώς και του χρονικού διαστήματος εφαρμογής συμφωνίας συνομολογηθείσας κατά παράβαση των κανόνων του δικαίου του ανταγωνισμού (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 52 ανωτέρω,

σκέψη 57, και της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, C-105/04 P, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-8725, σκέψεις 94 έως 96 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

58 Περαιτέρω, τέτοια παράβαση μπορεί να προκύπτει όχι μόνον από μεμονωμένη πράξη, αλλά και από σειρά πράξεων ή ακόμη και από συνεχιζόμενη συμπεριφορά. Η ερμηνεία αυτή δεν μπορεί να αμφισβητηθεί με την αιτιολογία ότι ένα ή περισσότερα στοιχεία της εν λόγω σειράς πράξεων ή της συνεχιζόμενης συμπεριφοράς θα μπορούσαν επίσης να αποτελέσουν, εξεταζόμενα αφ' εαυτών και μεμονωμένα, παράβαση των κανόνων του ανταγωνισμού. Όταν οι διάφορες πράξεις εντάσσονται σε ένα «συνολικό σχέδιο», λόγω του ότι επιδιώκουν τον ίδιο σκοπό, ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού εντός της κοινής αγοράς, η Επιτροπή δικαιούται να καταλογίσει την ευθύνη για τις πράξεις αυτές αναλόγως της συμμετοχής στην παράβαση, η οποία λαμβάνεται υπόψη στο σύνολό της (αποφάσεις Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 52 ανωτέρω, σκέψη 258, και Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied κατά Επιτροπής, σκέψη 57 ανωτέρω, σκέψη 110).

59 Όσον αφορά την απουσία αποδείξεων για την ύπαρξη συμφωνίας σε ορισμένα χρονικά διαστήματα ή, τουλάχιστον, για την εφαρμογή της συμφωνίας από την επιχείρηση κατά τη διάρκεια συγκεκριμένης περιόδου, υπενθυμίζεται ότι το γεγονός ότι δεν αποδείχθηκε η παράβαση για ορισμένα χρονικά διαστήματα δεν εμποδίζει να γίνει δεκτό ότι η παράβαση διήρκεσε για συνολικά μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, όταν η διαπίστωση αυτή στηρίζεται σε αντικειμενικά και συγκλίνοντα στοιχεία. Στο πλαίσιο παραβάσεως εκτεινόμενης σε πλείονα έτη, το γεγονός ότι οι εκδηλώσεις της συμπράξεως ανάγονται σε διαφορετικά χρονικά διαστήματα, τα οποία παρουσιάζουν ασυνέχειες μακράς ή βραχύτερης διάρκειας, δεν ασκεί επιρροή στη διαπίστωση της υπάρξεως της συμπράξεως αυτής, εφόσον οι επιμέρους πράξεις που συναποτελούν την παράβαση επιδιώκουν κοινό σκοπό και εντάσσονται στο πλαίσιο ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως (απόφαση Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied κατά Επιτροπής, σκέψη 57 ανωτέρω, σκέψεις 97 και 98· βλ. επίσης, συναφώς, απόφαση Aalborg Portland κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 52 ανωτέρω, σκέψη 260).

60 Συναφώς, η νομολογία χρησιμοποιεί πολλά κριτήρια για την εκτίμηση του αν μια παράβαση είναι ενιαία ή όχι και, συγκεκριμένα, το αν οι επίμαχες πρακτικές είχαν κοινό αντικείμενο (απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 20ής Μαρτίου 2002, T-21/99, Dansk Rørindustri κατά Επιτροπής, Συλλογή 2002, σ. II-1681, σκέψη 67· βλ. επίσης, συναφώς, αποφάσεις του Δικαστηρίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2006, C-113/04 P, Technische Unie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. I-8831, σκέψεις 170 και 171, και του Γενικού Δικαστηρίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2006, T-43/02, Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, Συλλογή 2006, σ. II-3435, σκέψη 312), το αν αφορούν κοινά προϊόντα και υπηρεσίες (βλ., συναφώς, προπαρατεθείσες αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 15ης Ιουνίου 2005, T-71/03, T-74/03, T-87/03 και T-91/03, Tokai Carbon κ.λπ. κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψεις 118, 119 και 124, και Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, σκέψη 312), το αν μετείχαν σε αυτές οι ίδιες επιχειρήσεις (προπαρατεθείσα απόφαση Jungbunzlauer κατά Επιτροπής, σκέψη 312) και το αν χρησιμοποιήθηκαν οι ίδιες μέθοδοι για την εφαρμογή τους (προπαρατεθείσα απόφαση Dansk Rørindustri κατά Επιτροπής, σκέψη 68). Επιπλέον, η ταυτότητα των φυσικών προσώπων που εμπλέκονται για λογαριασμό των επιχειρήσεων και του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής των επίμαχων πρακτικών είναι επίσης στοιχεία που μπορούν να ληφθούν υπόψη για την εξέταση αυτή.

61 Επομένως, η νομολογία παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να συναγάγει ότι η παράβαση –ή η συμμετοχή επιχειρήσεως στην παράβαση– δεν διεκόπη, ακόμα και αν δεν διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία για την παράβαση σχετικά με ορισμένες συγκεκριμένες περιόδους, καθόσον οι επιμέρους πράξεις οι οποίες συναποτελούν την εν λόγω παράβαση επιδιώκουν κοινό σκοπό και δύνανται να ενταχθούν στο πλαίσιο ενιαίας και διαρκούς παραβάσεως, η δε διαπίστωση αυτή πρέπει να βασίζεται σε αντικειμενικά και συγκλίνοντα στοιχεία αποδεικνύοντα την ύπαρξη ενός συνολικού σχεδίου.

62 Επομένως, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις αυτές, η έννοια της διαρκούς παραβάσεως παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα επιβολής προστίμου για το σύνολο της ληφθείσας υπόψη παραβατικής περιόδου και καθορίζει την ημερομηνία ενάρξεως της προθεσμίας παραγραφής, ήτοι την ημερομηνία από την οποία έπαυσε η διαρκής παράβαση.

63 Πάντως, οι κατηγορούμενες για συμπαιγνία επιχειρήσεις δύνανται να προσπαθήσουν να ανατρέψουν το εν λόγω τεκμήριο, προβάλλοντας ενδείξεις και αποδεικτικά στοιχεία αποδεικνύοντα ότι, αντιθέτως, η παράβαση –ή η συμμετοχή τους σε αυτή– δεν συνεχίστηκε κατά τη διάρκεια των ίδιων αυτών περιόδων.

64 Εν προκειμένω, επιβάλλεται ασφαλώς η διαπίστωση ότι οι προσφεύγουσες δεν αμφισβήτησαν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, την ταυτότητα των σκοπών των επίμαχων πρακτικών, των οικείων προϊόντων, των επιχειρήσεων που συμμετείχαν στη συμπαιγνία, των κυριότερων λεπτομερειών της εφαρμογής της, των φυσικών προσώπων που εμπλέκονται για λογαριασμό των επιχειρήσεων και, τέλος, του πεδίου γεωγραφικής εφαρμογής των εν λόγω πρακτικών πριν από τον Μάιο του 1997 και μετά τον Ιούνιο του 1999.

65 Μολονότι βάσει τέτοιου είδους διαπιστώσεων δύναται να υποστηριχθεί η άποψη ενός συνολικού σχεδίου, το οποίο προσδιορίζεται πριν και μετά την ενδιάμεση περίοδο, επιβάλλεται, πάντως, η διαπίστωση ότι, με την προσβαλλόμενη απόφαση, η Επιτροπή δέχθηκε, αφενός, ότι η σύμπραξη διέσχισε μια περίοδο κρίσεως, κατά τη διάρκεια της οποίας η λειτουργία της είχε ουσιωδώς μεταβληθεί και οι σχέσεις μεταξύ των μελών της είχαν σαφώς διαφοροποιηθεί, οπότε η δραστηριότητά της είχε επιβραδυνθεί εντόνως κατά την ενδιάμεση περίοδο, και, αφετέρου, ότι, κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, ορισμένοι πρωταγωνιστές –οι P., F., C., W., ειδικότερα– επωφελήθηκαν, κατ' ουσίαν, των επαφών τους για να προσπαθήσουν να κινήσουν εκ νέου τη συνεργασία μεταξύ των οικείων επιχειρήσεων (βλ. αιτιολογικές σκέψεις 148 έως 187 της προσβαλλομένης αποφάσεως), αυτός δε είναι ο λόγος για τον οποίο η Επιτροπή κατέληξε να μην επιβάλει πρόστιμο σε κανένα από τα μέλη της συμπράξεως για την ενδιάμεση αυτή περίοδο.

66 Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν διαθέτει κανένα αποδεικτικό στοιχείο ότι οι προσφεύγουσες συμμετείχαν στις πολυμερείς αυτές επαφές κατά την εν λόγω ενδιάμεση περίοδο, η οποία διήρκεσε πλέον των δύο ετών, ή ότι συμμετείχαν σε συναντήσεις οι οποίες έλαβαν χώρα με σκοπό την εκ νέου κίνηση της συμπράξεως, ή ότι είχαν γνώση αυτών.

67 Υπό τις περιστάσεις αυτές, η άποψη την οποία προέβαλαν οι προσφεύγουσες ότι είχαν πράγματι διακόψει τη συμμετοχή τους είναι προφανώς θεμελιωμένη και εύλογη προς ανατροπή του υπομνησθέντος στη σκέψη 61 ανωτέρω τεκμηρίου, ότι η συμμετοχή τους, έστω και παθητική, στην παράβαση εξακολούθησε ακόμα και ελλείψει αποδεικτικών στοιχείων συναφώς. Συγκεκριμένα, λαμβανομένου υπόψη ότι, κατά την ενδιάμεση περίοδο, η δραστηριότητα της συμπράξεως μειώθηκε, και μάλιστα κατέστη ανύπαρκτος, και ελλείψει αντικειμενικών και συγκλινόντων στοιχείων ως προς την τυχόν συνεχιζόμενη βούληση των προσφευγουσών να την κινήσουν εκ νέου ή να υιοθετήσουν τους σκοπούς της, η Επιτροπή δεν δικαιούνταν να συναγάγει ότι συνεχιζόταν η έστω παθητική συμμετοχή τους.

68 Εντούτοις, η Επιτροπή επικαλείται, με τα υπομνήματά της, τη νομολογία (βλ. αποφάσεις Επιτροπή κατά Anic Partecipazioni, σκέψη 50 ανωτέρω, σκέψεις 83 και 84) κατά την οποία η επιχείρηση οφείλει να αποστεί από τη σύμπραξη κατηγορηματικώς και κατά τρόπο μη επιδεχόμενο αμφισβήτηση, ώστε οι λοιποί μετέχοντες να έχουν επίγνωση του γεγονότος ότι δεν υποστηρίζει πλέον τους γενικούς σκοπούς της συμπράξεως, προκειμένου να παύσει να έχει ευθύνη. Η Επιτροπή συνάγει εξ αυτού ότι, εφόσον δεν αποστασιοποιήθηκαν κατά την ενδιάμεση περίοδο, η συμμετοχή των προσφευγουσών στη μικρότερης σημασίας παραβατική αυτή περίοδο μπορεί πάντως να γίνει δεκτή σε βάρος τους, χωρίς τούτο ωστόσο να καταλήξει στην επιβολή προστίμου για την περίοδο αυτή. Συγκεκριμένα, κατά τη νομολογία αυτή, το γεγονός ότι μια επιχείρηση εγκρίνει σιωπηρώς μια πρωτοβουλία, χωρίς να αποστασιοποιηθεί δημοσίως από το περιεχόμενό της ή να την καταγγείλει στις διοικητικές αρχές, έχει

ως αποτέλεσμα να ενθαρρύνει τη συνέχιση της παραβάσεως και δυσχεραίνει την αποκάλυψή της, όπερ συνιστά παθητικό τρόπο συμμετοχής στην παράβαση και δύναται συνεπώς να επισύρει την ευθύνη της οικείας επιχειρήσεως. Ωστόσο, δεδομένου ότι, πρώτον, από την προσβαλλόμενη απόφαση προκύπτει ότι η συνήθης λειτουργία της συμπράξεως διεκόπη κατά την ενδιάμεση περίοδο, η οποία διήρκεσε πλέον των δύο ετών, δεύτερον, δεν αποδείχθηκε ότι οι προσφεύγουσες έλαβαν μέρος στις επαφές οι οποίες έγιναν κατά την ενδιάμεση περίοδο με σκοπό την εκ νέου κίνηση της συμπράξεως ή ότι γνώριζαν το γεγονός αυτό, τρίτον, ακόμα και ακολουθηθεί η άποψη της Επιτροπής όσον αφορά την εξακολούθηση των αποτελεσμάτων των κατανεμηθεισών πριν από τον Μάιο του 1997 προσφορών, τα αποτελέσματα αυτά εξακολούθησαν το πολύ μέχρι τον Νοέμβριο ή τον Δεκέμβριο του 1997, εξ ου προκύπτει, εν πάση περιπτώσει, περίοδος 18 μηνών πριν από την εκ νέου κίνηση της συμπράξεως κατά τη διάρκεια της οποίας δεν υφίσταται κανένα αντικειμενικό και συγκλίνον στοιχείο βάσει του οποίου να μπορεί να γίνει δεκτή η συμμετοχή των προσφευγουσών στις επαφές που έλαβαν χώρα κατά την περίοδο κρίσεως της συμπράξεως, η Επιτροπή δεν μπορεί να αντλήσει επιχείρημα από το γεγονός ότι οι προσφεύγουσες δεν αποστασιοποιήθηκαν, κατά την ενδιάμεση περίοδο, από τις πράξεις τις οποίες ανέλαβαν ορισμένα μέλη της συμπράξεως για να αναζωογονήσουν την ύπαρξή της.

69 Λαμβανομένων υπόψη των περιστάσεων της προκειμένης περιπτώσεως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η μη δημόσια αποστασιοποίηση εκ μέρους των προσφευγουσών έναντι των λοιπών μελών της συμπράξεως δεν μπορεί να συνεπάγεται ότι τα λοιπά αυτά μέλη αποκομίζουν την εντύπωση τουλάχιστον παθητικής συνενοχής των προσφευγουσών, οπότε η συμπεριφορά τους δεν μπορεί να εξομοιωθεί με σιωπηρή έγκριση θίγουσας τον ανταγωνισμό πρωτοβουλίας. Επομένως, ελλείψει στοιχείων βάσει των οποίων να μπορεί να συναχθεί ότι οι προσφεύγουσες γνώριζαν τις επαφές μεταξύ των λοιπών μελών της συμπράξεως κατά την ενδιάμεση περίοδο για την εκ νέου κίνηση της συμπράξεως, της οποίας είχε διακοπεί η ομαλή λειτουργία, η Επιτροπή δεν δικαιούνταν να συναγάγει την από κοινού ευθύνη τους με την αιτιολογία ότι δεν είχαν αποστασιοποιηθεί δημοσίως από το περιεχόμενο της συμπράξεως. Συγκεκριμένα, μόνον ο λόγος αυτός δεν αρκεί να καλύψει την πλήρη απουσία αντικειμενικών και συγκλινόντων στοιχείων βάσει των οποίων να μπορεί να στοιχειοθετηθεί, αντικειμενικώς και υποκειμενικώς, ότι προκύπτει η συνεχής συμμετοχή και συνενοχή τους σε ενιαία παράβαση κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής.

70 Κατά συνέπεια, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν μπορούσε νομίμως να διαπιστώσει ότι η διαπραχθείσα από τις προσφεύγουσες παράβαση ήταν ενιαία και διαρκής. Εντούτοις, η πλάνη αυτή δεν συνεπάγεται οπωσδήποτε ότι η Επιτροπή παρέβη το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003.

71 Συγκεκριμένα, λαμβανομένου υπόψη ότι η παράβαση δεν μπορεί, εν προκειμένω, να χαρακτηρισθεί ως διαρκής, απομένει, επομένως, να εξακριβωθεί, προκειμένου να στοιχειοθετηθεί η δυνάμει του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 επέλευση της παραγραφής, αν η παράβαση πρέπει να χαρακτηρισθεί ως επαναλαμβανόμενη, όπερ αμφισβητούν οι προσφεύγουσες.

– Επί της υπάρξεως επαναλαμβανόμενης παραβάσεως

72 Εφόσον υπάρχει διαφωνία μεταξύ των μερών ως προς την ερμηνεία της έννοιας της επαναλαμβανόμενης παραβάσεως, πρέπει, καταρχάς, να διευκρινιστεί η έννοια αυτή σε σχέση με την έννοια της διαρκούς παραβάσεως κατά το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003.

73 Στο πλαίσιο της γραμματικής ερμηνείας μιας διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι οι διατάξεις του δικαίου της Ένωσης διατυπώνονται σε πολλές γλώσσες και ότι οι αποδόσεις τους στις διάφορες γλώσσες είναι εξίσου αυθεντικές· ερμηνεία τέτοιας διατάξεως απαιτεί επομένως σύγκριση των αποδόσεών της στις διάφορες γλώσσες (απόφαση του Δικαστηρίου της 6ης Οκτωβρίου 1982, 283/81, CILFIT, Συλλογή 1982, σ. 3415, σκέψη 18). Η ανάγκη ομοιόμορφης εφαρμογής και, ως εκ τούτου, ερμηνείας των διατάξεων του κοινοτικού δικαίου επιβάλλει, σε περίπτωση αμφιβολίας, να μη λαμβάνεται μεμονωμένα υπόψη το κείμενο μιας διατάξεως όπως έχει

αποδοθεί σε μια γλώσσα, αλλ' αντιθέτως να ερμηνεύεται και να εφαρμόζεται υπό το πρίσμα της αποδόσεώς του στις άλλες επίσημες γλώσσες (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 19ης Απριλίου 2007, C-63/06, Profisa, Συλλογή 2007, σ. I-3239, σκέψη 13 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία). Επιπλέον, αν υπάρχουν διαφορές μεταξύ των γλωσσικών αποδόσεων διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, η διάταξη αυτή πρέπει να ερμηνεύεται σε συνάρτηση με την όλη οικονομία και τον σκοπό της κανονιστικής ρυθμίσεως στην οποία εντάσσεται (προπαρατεθείσα απόφαση Profisa, σκέψη 14 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

74 Γενικότερα, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Νοεμβρίου 1983, 292/82, Merck, Συλλογή 1983, σ. 3781, σκέψη 12), καθώς και το σύνολο των διατάξεων του δικαίου της Ένωσης (απόφαση CILFIT, σκέψη 73 ανωτέρω, σκέψη 20).

75 Πρώτον, πρέπει να διευκρινιστεί ότι, στον κανονισμό (ΕΟΚ) 2988/74 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 1974, περί παραγραφής του δικαιώματος διώξεως και εκτελέσεως των αποφάσεων στους τομείς του δικαίου των μεταφορών και του ανταγωνισμού της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΕ ειδ. έκδ. 07/001, σ. 241), από τον οποίο προέρχονται οι σχετικές με την παραγραφή διατάξεις οι οποίες περιλαμβάνονται στον κανονισμό 1/2003, το άρθρο 1, παράγραφος 2, αφορούσε τις «διαρκείς ή κατ' εξακολούθηση παραβάσεις».

76 Υπενθυμίζεται, συναφώς, ότι, όσον αφορά την κατ' εξακολούθηση παράβαση η οποία περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 του κανονισμού 2988/74, το Δικαστήριο έκρινε ότι μολονότι η έκφραση «κατ' εξακολούθηση παράβαση» έχει περιεχόμενο το οποίο κάπως διαφέρει στις έννομες τάξεις των διαφόρων κρατών μελών, περιέχει πάντως διάφορες μορφές παραβατικής συμπεριφοράς, που συνδέονται από ένα κοινό υποκειμενικό στοιχείο (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου, της 8ης Ιουλίου 1999, C-235/92 P, Montecatini κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-4539, σκέψη 195).

77 Η έννοια αυτή αντικαταστάθηκε, στο γαλλικό κείμενο του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, από την έννοια της «διαρκούς ή επαναλαμβανόμενης παραβάσεως».

78 Εντούτοις, η τροποποίηση αυτή δεν επήλθε σε όλες τις γλωσσικές αποδόσεις της διατάξεως αυτής.

79 Συγκεκριμένα, οι όροι «διαρκείς ή επαναλαμβανόμενες παραβάσεις» είχαν ήδη χρησιμοποιηθεί στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 2988/74 στο αγγλικό κείμενο του κανονισμού αυτού και η ορολογία αυτή διατηρήθηκε στο αγγλικό κείμενο του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003.

80 Επιπλέον, κατά τη θέσπιση του κανονισμού 1/2003, ο νομοθέτης διατήρησε, στις περισσότερες γλωσσικές αποδόσεις, την ορολογία η οποία περιλαμβανόταν προηγουμένως στον κανονισμό 2988/74 (συγκεκριμένα, πρόκειται για την ισπανική, τη δανική, τη γερμανική, την ελληνική, την ολλανδική, τη φινλανδική και τη σουηδική γλωσσική απόδοση), ενώ οι άλλες γλωσσικές αποδόσεις τροποποιήθηκαν επίσης προκειμένου να γίνει δεκτή η έννοια της επαναλαμβανόμενης παραβάσεως αντί της έννοιας της κατ' εξακολούθηση παραβάσεως (πρόκειται για την ιταλική και την πορτογαλική απόδοση).

81 Η αιτιολογική σκέψη 31 του κανονισμού 1/2003 ορίζει περαιτέρω ότι:

«Οι κανόνες παραγραφής που ισχύουν για την επιβολή προστίμων και χρηματικών ποινών θεσπίσθηκαν με τον κανονισμό [...] 2988/74 του Συμβουλίου, ο οποίος αφορά επίσης τις κυρώσεις που ισχύουν στον τομέα των μεταφορών [...]. Για λόγους αποσαφήνισης του νομοθετικού πλαισίου, είναι σκόπιμο να τροποποιηθεί ο κανονισμός [...] 2988/74 ούτως ώστε να αποκλεισθεί η εφαρμογή του στο πεδίο που καλύπτεται από τον παρόντα κανονισμό και να συμπεριληφθούν στον παρόντα κανονισμό διατάξεις σχετικές με την παραγραφή.»

82 Πρέπει λοιπόν να θεωρηθεί ότι ο νομοθέτης δεν είχε πρόθεση να τροποποιήσει την έννοια της προγενέστερης διατάξεως με την ευκαιρία της μεταρρυθμίσεως του κανονισμού 17 του Συμβουλίου, της 6ης Φεβρουαρίου 1962, πρώτου κανονισμού εφαρμογής των άρθρων [81 ΕΚ] και [82 ΕΚ] (ΕΕ ειδ. έκδ. 08/001, σ. 25), παρά την ορολογική μεταβολή η οποία επήλθε σε ορισμένες γλωσσικές αποδόσεις, αλλ' αντιθέτως, να εξαλείψει την τυχόν σύγχυση την οποία προκαλούσε η χρήση της έννοιας της κατ' εξακολούθηση παραβάσεως.

83 Δεύτερον, η έννοια της επαναλαμβανόμενης παραβάσεως διαφέρει από την έννοια της διαρκούς παραβάσεως (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 19ης Μαΐου 2010, T-18/05, IMI κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-1769, σκέψεις 96 και 97), η δε διάκριση αυτή επιβεβαιώνεται, κατά τα λοιπά, με τη χρήση του συνδέσμου «ή» στο άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003.

84 Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία των προσφευγουσών ότι πρέπει να διακρίνεται η «κλασσική» παράβαση της «διαρκούς και επαναλαμβανόμενης» παραβάσεως.

85 Τρίτον, η έννοια της ενιαίας παραβάσεως αφορά κατάσταση, στο πλαίσιο της οποίας πλείονες επιχειρήσεις συμμετέσχον σε παράβαση συνισταμένη σε αδιάλειπτη συμπεριφορά επιδιώκουσα έναν και μόνον οικονομικό σκοπό, ήτοι τη νόθευση του ανταγωνισμού, ή ακόμη και μεμονωμένες παραβάσεις συνδεόμενες μεταξύ τους λόγω ταυτότητας αντικειμένου και υποκειμένων (βλ., συναφώς, αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 8ης Ιουλίου 2008, T-53/03, BPB κατά Επιτροπής, Συλλογή 2008, σ. II-1333, σκέψη 257, και της 28ης Απριλίου 2010, T-446/05, Amann & Söhne και Cousin Filterie κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. II-1255, σκέψη 89).

86 Με άλλα λόγια, οι λεπτομέρειες διαπράξεως της παραβάσεως καθιστούν δυνατό τον χαρακτηρισμό της ενιαίας παραβάσεως ως διαρκούς ή επαναλαμβανόμενης.

87 Περαιτέρω, υπενθυμίζεται, όσον αφορά τη διαρκή παράβαση, ότι η έννοια του συνολικού σχεδίου παρέχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να συναγάγει ότι η διάπραξη παραβάσεως δεν διακόπηκε ακόμα και αν, για μια συγκεκριμένη περίοδο, δεν διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή της οικείας επιχειρήσεως στην παράβαση αυτή, καθόσον η εν λόγω επιχείρηση μετείχε στην παράβαση πριν και μετά την περίοδο αυτή και δεν υφίστανται αποδεικτικά στοιχεία ή ενδείξεις από τις οποίες μπορεί να θεωρηθεί ότι η παράβαση διακόπηκε όσον την αφορά. Στην περίπτωση αυτή, η Επιτροπή δύναται να επιβάλει πρόστιμο για όλη την παραβατική περίοδο, περιλαμβανομένης της περιόδου για την οποία δεν διαθέτει αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή της οικείας επιχειρήσεως (βλ. σκέψεις 60 έως 62 ανωτέρω).

88 Αντιθέτως, όταν μπορεί να θεωρηθεί ότι η συμμετοχή επιχειρήσεως στην παράβαση διακόπηκε και η επιχείρηση μετείχε στην παράβαση πριν και μετά τη διακοπή αυτή, η εν λόγω παράβαση δύναται να θεωρηθεί ως επαναλαμβανόμενη αν –όπως για τη διαρκή παράβαση (βλ. σκέψη 60 ανωτέρω)– υπάρχει ενιαίος σκοπός τον οποίο επιδιώκει πριν και μετά τη διακοπή αυτή, όπερ συνάγεται από την ταυτότητα σκοπών των επίμαχων πρακτικών, των οικείων προϊόντων, των επιχειρήσεων που έλαβαν μέρος στη συμπαιγνία, των κυριότερων λεπτομερειών εφαρμογής της, των φυσικών προσώπων που εμπλέκονται για λογαριασμό των επιχειρήσεων και, τέλος, του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής των πρακτικών αυτών. Επομένως, η παράβαση είναι ενιαία και επαναλαμβανόμενη και μολονότι η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει πρόστιμο για όλη την παραβατική περίοδο, δεν μπορεί, αντιθέτως, να επιβάλει πρόστιμο για την περίοδο κατά τη διάρκεια της οποίας η παράβαση είχε διακοπεί.

89 Επομένως, μεμονωμένες παραβάσεις στις οποίες έλαβε μέρος η ίδια επιχείρηση, για τις οποίες όμως δεν μπορεί να αποδειχθεί η ύπαρξη κοινού σκοπού, δεν μπορούν να χαρακτηρισθούν ως ενιαία παράβαση –διαρκής ή επαναλαμβανόμενη– και συνιστούν μεμονωμένες παραβάσεις.

90 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δέχεται ότι δεν είχε αποδεικτικά στοιχεία για την εμπλοκή των προσφευγουσών κατά την ενδιάμεση περίοδο, η οποία διήρκεσε πλέον των δύο ετών. Εξάλλου, για την εν λόγω περίοδο δεν επιβλήθηκε κανένα πρόστιμο.

91 Αντιθέτως, οι προσφεύγουσες αναγνώρισαν ότι μετείχαν σε παράβαση πριν και μετά την ενδιάμεση περίοδο και δέχθηκαν ότι δεν αμφισβήτησαν, κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, την ταυτότητα των σκοπών των επίμαχων πρακτικών, των οικείων προϊόντων, των επιχειρήσεων οι οποίες έλαβαν μέρος στη συμπαιγνία, των κυριότερων λεπτομερειών εφαρμογής της, των φυσικών προσώπων που εμπλέκονται για λογαριασμό των επιχειρήσεων και, τέλος, του γεωγραφικού πεδίου εφαρμογής των εν λόγω πρακτικών πριν από τον Μάιο του 1997 και μετά τον Ιούνιο του 1999.

92 Κατά συνέπεια, εναπόκειται στο Γενικό Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Trelleborg Industrie διέπραξε ενιαία και επαναλαμβανόμενη παράβαση από τον Απρίλιο του 1986 έως τις 13 Μαΐου 1997 και από την 21η Ιουνίου 1999 έως τον Μάιο του 2007 και η Trelleborg διέπραξε ενιαία και επαναλαμβανόμενη παράβαση από την 28η Μαρτίου 1996 έως τις 13 Μαΐου 1997 και από την 21η Ιουνίου 1999 έως τον Μάιο του 2007. Ο εσφαλμένος χαρακτηρισμός της παραβάσεως ως διαρκούς εκ μέρους της Επιτροπής δεν εμποδίζει συγκεκριμένα το Γενικό Δικαστήριο να την χαρακτηρίσει εκ νέου ως επαναλαμβανόμενη λαμβανομένων υπόψη των πραγματικών περιστατικών τα οποία προκύπτουν από τον διοικητικό φάκελο της υποθέσεως και επί των οποίων στηρίζεται η προσβαλλόμενη απόφαση (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση IMI κ.λπ. κατά Επιτροπής, σκέψη 83 ανωτέρω, σκέψεις 96 και 97· βλ., επίσης, κατ' αναλογία απόφαση του Γενικού Δικαστηρίου της 30ής Νοεμβρίου 2009, Τ-427/04 και Τ-17/05, Συλλογή 2009, σ. II-4315, σκέψεις 322 έως 325, επιβεβαιωθείσα κατ' αναίρεση με την απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Δεκεμβρίου 2011, C-81/10 P, France Télécom κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. I-12899, σκέψεις 80 επ.).

93 Το συμπέρασμα αυτό δεν διακυβεύεται με την επιχειρηματολογία των προσφευγουσών ότι η Επιτροπή, βασιζόμενη στη θεωρία της επαναλαμβανόμενης παραβάσεως, την οποία προέβαλε επικουρικώς στην προσβαλλόμενη απόφαση (βλ. σκέψεις 22 και 40 ανωτέρω), μπορεί να μεταθέτει επ' αόριστον την προθεσμία παραγραφής και με τον τρόπο αυτό να την εκμηδενίζει, όπερ αντίκειται στην αρχή της ασφάλειας δικαίου.

94 Πρέπει να απορριφθεί η επιχειρηματολογία αυτή, εφόσον, αφενός, όταν πληρούνται οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων μπορεί να συναχθεί η ύπαρξη επαναλαμβανόμενης παραβάσεως, από το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 προκύπτει ότι μετατέθηκε η παραγραφή. Αφετέρου, ο τυχόν καταχρηστικός χαρακτήρας της προσφυγής στη θεωρία της επαναλαμβανόμενης παραβάσεως δεν μπορεί να εκτιμάται in abstracto και εξαρτάται, κατ' ουσίαν, από τις περιστάσεις κάθε συγκεκριμένης περιπτώσεως και, ειδικότερα, από την ικανότητα της Επιτροπής να αποδείξει ότι πρόκειται για ενιαία παράβαση κατά τη διάρκεια των διαφόρων περιόδων που λαμβάνονται υπόψη.

– Επί των συνεπειών της υπάρξεως επαναλαμβανόμενης παραβάσεως επί της παραγραφής

95 Εφόσον η Trelleborg Industrie διέπραξε ενιαία και επαναλαμβανόμενη παράβαση από τον Απρίλιο του 1986 έως τον Μάιο του 1997 και από τον Ιούνιο του 1999 έως τον Μάιο του 2007, και η Trelleborg διέπραξε ενιαία και επαναλαμβανόμενη παράβαση από τον Μάρτιο του 1996 έως τον Μάιο του 1997 και από τον Ιούνιο του 1999 έως τον Μάιο του 2007, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προ της 13ης Μαΐου 1997 παραβατική περίοδος δεν έχει παραγραφεί.

– Επί των λοιπών αιτιάσεων

96 Περαιτέρω, όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου, υπενθυμίζεται ότι η αρχή αυτή συνιστά θεμελιώδη αρχή του δικαίου της Ένωσης, η οποία απαιτεί, ιδίως, να είναι σαφής και ακριβής η ρύθμιση, ώστε οι πολίτες να έχουν τη δυνατότητα να γνωρίζουν σαφώς τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους και να λαμβάνουν αναλόγως τα μέτρα τους. Ωστόσο,

εφόσον με έναν κανόνα δικαίου είναι συμφυής κάποιος βαθμός αβεβαιότητας ως προς την έννοια και το περιεχόμενό του, πρέπει να εξετασθεί αν η ασάφεια του επίμαχου κανόνα δικαίου είναι τέτοια ώστε να παρεμποδίζει τους πολίτες να άρουν με επαρκή βεβαιότητα τυχόν αμφιβολίες περί του περιεχομένου ή της εννοίας του κανόνα αυτού (βλ., συναφώς, απόφαση του Δικαστηρίου της 14ης Απριλίου 2005, C-110/03, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 2005, σ. I-2801, σκέψεις 30 και 31).

97 Εφόσον τα κριτήρια βάσει των οποίων δύναται να συναχθεί η ύπαρξη επαναλαμβανόμενης παραβάσεως είναι σαφή και συγκεκριμένα και δεν ενέχουν καμία ασάφεια παρεμποδίζουσα τους πολίτες να άρουν με επαρκή βεβαιότητα τυχόν αμφιβολίες περί του περιεχομένου ή της εννοίας του κανόνα αυτού, πρέπει να θεωρηθεί ότι διασφαλίζεται η προβλεψιμότητα των εννόμων καταστάσεων και πρέπει να απορριφθεί η αιτίαση που αντλείται από παραβίαση της αρχής της ασφάλειας δικαίου.

98 Όσον αφορά την αιτίαση η οποία αφορά την ίση μεταχείριση, υπενθυμίζεται ότι η αρχή της ίσης μεταχειρίσεως ή της απαγορεύσεως των διακρίσεων επιβάλλει να μην αντιμετωπίζονται κατά τρόπο διαφορετικό παρόμοιες καταστάσεις και κατά τρόπο όμοιο διαφορετικές καταστάσεις, εκτός αν μια τέτοια αντιμετώπιση δικαιολογείται αντικειμενικώς (απόφαση του Δικαστηρίου της 15ης Απριλίου 2010, C-485/08 P, Gualtieri κατά Επιτροπής, Συλλογή 2010, σ. I-3009, σκέψη 70).

99 Εν προκειμένω, η Επιτροπή διατείνεται ότι, ασφαλώς, έκρινε ότι η MRI διέπραξε παράβαση από την 1η Απριλίου 1986 έως την 1η Αυγούστου 1992 και από τις 3 Σεπτεμβρίου 1996 έως τις 2 Μαΐου 2007, αλλά, εντούτοις, δεν εφάρμοσε τη θεωρία της επαναλαμβανόμενης παραβάσεως, και, περαιτέρω, δεν της επέβαλε πρόστιμο για την προ της 1ης Αυγούστου 1992 παραβατική περίοδο, σε σχέση με την εξουσία της εκτιμήσεως να μην επιβάλει κύρωση για την προ της διακοπής της συμμετοχής της MRI στη σύμπραξη περίοδο, και τούτο μάλιστα ενώ διαπίστωσε ότι η παράβαση ήταν επαναλαμβανόμενη.

100 Αφενός, ορθώς θεωρείται ότι η Επιτροπή ισχυρίζεται ότι, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 23, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003, διαθέτει εξουσία εκτιμήσεως όσον αφορά την απόφαση περί επιβολής προστίμου στον δράστη παραβάσεως του άρθρου 81 ΕΚ. Εντούτοις, η εξουσία αυτή πρέπει να ασκείται τηρώντας την αρχή της ίσης μεταχειρίσεως.

101 Αφετέρου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι οι καταστάσεις της MRI και των προσφευγουσών δεν είναι συγκρίσιμες.

102 Συγκεκριμένα, στην MRI δεν επιβλήθηκε πρόστιμο για τη συμμετοχή της στη σύμπραξη κατά το προ της 1ης Αυγούστου 1992 χρονικό διάστημα, εφόσον η διακοπή την οποία έλαβε συναφώς υπόψη η Επιτροπή εκτείνεται από την ίδια αυτή ημερομηνία έως τις 3 Σεπτεμβρίου 1996, ενώ η διακοπή την οποία προβάλλουν οι προσφεύγουσες αφορά μόνο την ενδιάμεση περίοδο.

103 Επομένως, η αιτίαση η οποία αφορά την παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως πρέπει να απορριφθεί.

104 Εξάλλου, και ως εκ περισσού, ακόμα και αν υποτεθεί ότι η Επιτροπή εσφαλμένως εφάρμοσε τα κριτήρια που διέπουν την παραγραφή όσον αφορά την MRI, πρέπει να θεωρηθεί ότι μια τέτοια παρανομία, της οποίας δεν επιλήφθηκε το Γενικό Δικαστήριο στο πλαίσιο της υπό κρίση προσφυγής, δεν μπορεί σε καμία περίπτωση να συνεπάγεται το βάσιμο της προσφυγής ακυρώσεως των προσφευγουσών. Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως πρέπει να συμβιβάζεται με την τήρηση της αρχής της νομιμότητας, σύμφωνα με την οποία κανείς δεν μπορεί να επικαλεστεί προς όφελός του την παράνομη πράξη που διαπράχθηκε υπέρ τρίτου. Συγκεκριμένα, τυχόν παρανομία διαπραχθείσα σε βάρος άλλης επιχειρήσεως, η οποία δεν μετέχει στην παρούσα διαδικασία, δεν μπορεί να οδηγήσει το Γενικό Δικαστήριο να διαπιστώσει δυσμενή διάκριση και, κατά συνέπεια, παρανομία σε βάρος των προσφευγουσών. Η προσέγγιση αυτή αντιστοιχεί στη θέσπιση της αρχής της «ίσης μεταχειρίσεως στην παρανομία», για τον λόγο και μόνον ότι άλλη επιχείρηση που βρίσκεται ενδεχομένως σε παρεμφερή θέση παρανόμως διέλαθε της επιβολής κυρώσεως (βλ. απόφαση Peróxidos Orgánicos κατά Επιτροπής, σκέψη 53 ανωτέρω, σκέψη 77 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

105 Εν κατακλείδι, πρέπει να ακυρωθεί η προσβαλλόμενη απόφαση καθόσον διαπιστώνεται ότι η Trelleborg Industrie διέπραξε διαρκή παράβαση μεταξύ της 1ης Απριλίου 1986 και της 2ας Μαΐου 2007, και η Trelleborg διέπραξε διαρκή παράβαση μεταξύ της 28ης Μαρτίου 1996 και της 2ας Μαΐου 2007, αλλά να απορριφθεί κατά τα λοιπά ο λόγος ο οποίος αφορά την παραγραφή.

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από έλλειψη εννόμου συμφέροντος της Επιτροπής να εκδώσει απόφαση διαπιστώνουσα την ύπαρξη παραβάσεως πριν από το 1999

Επιχειρήματα των διαδίκων

106 Οι προσφεύγουσες προβάλλουν, κατ' ουσίαν, ότι η Επιτροπή έχει καταρχήν δικαίωμα να διαπιστώσει ότι διαπράχθηκε παράβαση ακόμα και αν η παράβαση αυτή έχει παραγραφεί. Πάντως, κατά τη νομολογία, στην περίπτωση αυτή, πρέπει να αποδείξει το έννομο συμφέρον το οποίο έχει για τη διαπίστωση αυτή, ήτοι να διευκρινίσει κατά πόσον οι περιστάσεις κατέστησαν αναγκαία την έκδοση αποφάσεως διαπιστώνουσας παραβάσεις οι οποίες έχουν λήξει τουλάχιστον δώδεκα έτη πριν από την έκδοση της προσβαλλομένης αποφάσεως.

107 Η Επιτροπή αντικρούει την επιχειρηματολογία αυτή.

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου

108 Εφόσον, στο πλαίσιο του πρώτου λόγου ακυρώσεως, κρίθηκε ότι η παράβαση την οποία διέπραξαν οι προσφεύγουσες πρέπει να χαρακτηρισθεί ως ενιαία και επαναλαμβανόμενη (βλ. σκέψη 92 ανωτέρω) και η προ της 13ης Μαΐου 1997 παραβατική περίοδος δεν έχει παραγραφεί (βλ. σκέψη 95 ανωτέρω), πρέπει να απορριφθεί ο δεύτερος λόγος ακυρώσεως.

Επί των αιτημάτων περί μεταρρυθμίσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως

109 Οι προσφεύγουσες ζητούν τη μεταρρύθμιση της προσβαλλομένης αποφάσεως και τη μείωση του προστίμου.

110 Υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 261 ΣΛΕΕ, οι κανονισμοί που εκδίδονται από κοινού από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάσει των διατάξεων της Συνθήκης ΛΕΕ, δύνανται να χορηγούν στο Δικαστήριο πλήρη δικαιοδοσία σχετικά με τις κυρώσεις που προβλέπουν. Η αρμοδιότητα αυτή απονέμεται στον δικαστή της Ένωσης από το άρθρο 31 του κανονισμού 1/2003. Επομένως, έχει την εξουσία, πέραν του απλού ελέγχου νομιμότητας της κυρώσεως, να υποκαθιστά την Επιτροπή προβαίνοντας στη δική του εκτίμηση και, κατά συνέπεια, να μειώνει ή να αυξάνει το πρόστιμο ή τη χρηματική ποινή που επιβλήθηκαν. Συνεπώς, ο δικαστής της Ένωσης έχει την εξουσία να ασκεί την αρμοδιότητά του πλήρους δικαιοδοσίας, όταν υποβάλλεται στην κρίση του το ζήτημα του ποσού του προστίμου, και μπορεί να ασκεί την αρμοδιότητά του αυτή τόσο για να μειώνει όσο και για να αυξάνει το ποσό αυτό (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Φεβρουαρίου 2007, C-3/06 P, Groupe Danone κατά Επιτροπής, Συλλογή 2007, σ. I-1331, σκέψεις 60 έως 62 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

111 Εξάλλου, κατά το άρθρο 23, παράγραφος 3, του κανονισμού 1/2003, για τον καθορισμό του ύψους του προστίμου, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη, πέραν της σοβαρότητας της παραβάσεως, και η διάρκειά της.

112 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, για τον καθορισμό του ποσού των προστίμων, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η διάρκεια των παραβάσεων, καθώς και όλα τα στοιχεία που προσφέρονται για την εκτίμηση της σοβαρότητάς τους, όπως η συμπεριφορά της κάθε επιχειρήσεως, η λειτουργία εκάστης εξ αυτών

κατά τον καθορισμό των συμπεφωνημένων πρακτικών, το όφελος που άντλησαν από τις πρακτικές αυτές, το μέγεθός τους και η αξία των εμπορευμάτων που αφορά η σύμπραξη, καθώς και ο κίνδυνος που αντιπροσωπεύουν παραβάσεις τέτοιου είδους για τους σκοπούς της Ένωσης (βλ. απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Δεκεμβρίου 2011, C-386/10 P, Χαλκόρ κατά Επιτροπής, Συλλογή 2011, σ. I-13085, σκέψη 56 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

113 Το Δικαστήριο έχει επισημάνει επίσης ότι αντικειμενικά στοιχεία όπως το περιεχόμενο των αντίθετων προς τον ανταγωνισμό συμπεριφορών, ο αριθμός και η έντασή τους, η έκταση της επηρεασθείσας αγοράς και η επιδείνωση την οποία υπέστη η δημόσια οικονομική τάξη πρέπει να λαμβάνονται υπόψη. Στην ανάλυση πρέπει επίσης να συνεκτιμώνται το σχετικό μέγεθος των ευθυνόμενων επιχειρήσεων και το μερίδιο της αγοράς που κατέχουν, καθώς και η τυχόν καθ' υποτροπή υιοθέτηση τέτοιων συμπεριφορών (απόφαση Χαλκόρ κατά Επιτροπής, σκέψη 112 ανωτέρω, σκέψη 57).

114 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, εκ φύσεως, ο καθορισμός ενός προστίμου από το Γενικό Δικαστήριο, στο πλαίσιο της ασκήσεως της αρμοδιότητάς του πλήρους δικαιοδοσίας, δεν αποτελεί ακριβή μαθηματική άσκηση. Εξάλλου, το Γενικό Δικαστήριο δεν δεσμεύεται από τους υπολογισμούς της Επιτροπής, αλλά προβαίνει στη δική του εκτίμηση, λαμβάνοντας υπόψη όλες τις περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως (αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου της 14ης Σεπτεμβρίου 2004, T-156/94, Aristrain κατά Επιτροπής, που δεν έχει δημοσιευθεί στη Συλλογή, σκέψη 43).

115 Εν προκειμένω, υπενθυμίζεται ότι, μολονότι η παράβαση την οποία διέπραξαν οι προσφεύγουσες δεν μπορεί να χαρακτηρισθεί ως διαρκής (βλ. σκέψη 71 ανωτέρω), πρόκειται εντούτοις για επαναλαμβανόμενη παράβαση (βλ. σκέψη 95 ανωτέρω). Περαιτέρω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Επιτροπή δεν επέβαλε πρόστιμο στις προσφεύγουσες για την ενδιάμεση περίοδο. Επομένως, το σφάλμα της Επιτροπής όσον αφορά τον διαρκή χαρακτήρα της παραβάσεως, ο οποίος έγινε δεκτός σε βάρος των προσφευγουσών, δεν ασκεί επιρροή επί της διάρκειας της παραβάσεως που έλαβε υπόψη της η Επιτροπή προς υπολογισμό του ποσού του προστίμου.

116 Στην προκειμένη περίπτωση, επισημαίνεται ότι η σύμπραξη είναι αρκετά σοβαρή, λαμβανομένου υπόψη ότι η παραβατική συμπεριφορά, στην οποία μετείχαν πλήρως οι προσφεύγουσες, χαρακτηρίστηκε από την κατανομή των προσφορών, τον καθορισμό των τιμών, τον καθορισμό των ποσοστώσεων, τον καθορισμό των όρων πωλήσεως, την κατανομή των γεωγραφικών αγορών καθώς και την ανταλλαγή εμπορικά ευαίσθητων πληροφοριών επί των τιμών, των όγκων πωλήσεων και των προσφορών. Εξάλλου, πρόκειται για σύμπραξη με παγκόσμιες διαστάσεις.

117 Επιπλέον, η Trelleborg Industrie διέπραξε την παράβαση κατά τη διάρκεια ιδιαίτερα μακράς περιόδου 18 ετών και ένδεκα μηνών, η δε Trelleborg είναι αλληλεγγύως υπεύθυνη για τη συμπεριφορά της θυγατρικής της για διάρκεια οκτώ ετών και ένδεκα μηνών.

118 Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, συνεπώς, δεν πρέπει να μειωθεί το πρόστιμο το οποίο επιβλήθηκε στις προσφεύγουσες.

119 Επομένως, πρέπει να απορριφθούν τα υποβληθέντα από τις προσφεύγουσες αιτήματα περί μεταρρυθμίσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως.

120 Κατά συνέπεια, πρέπει να ακυρωθεί μερικώς η προσβαλλόμενη απόφαση και να απορριφθούν κατά τα λοιπά οι προσφυγές.

Επί των δικαστικών εξόδων

121 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Εντούτοις, κατά το άρθρο 87, παράγραφος 3, πρώτο εδάφιο, του εν λόγω Κανονισμού Διαδικασίας, το Γενικό Δικαστήριο μπορεί να κατανείμει τα έξοδα ή να αποφασίσει ότι κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά του έξοδα σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων ή εφόσον συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι.

122 Εν προκειμένω, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι ορθώς οι προσφεύγουσες ισχυρίστηκαν ότι η Επιτροπή εσφαλμένως δέχθηκε, όσον τις αφορά, την ύπαρξη διαρκούς παραβάσεως μεταξύ 1ης Απριλίου 1986 και 2ας Μαΐου 2007. Πάντως, η παρατυπία αυτή εξακολουθεί να μην έχει συνέπειες ως προς τον υπολογισμό του προστίμου. Στο μέτρο αυτό, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει, κατ' ορθή εκτίμηση των επίδικων περιστάσεων, ότι κάθε διάδικος πρέπει να φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) Ακυρώνει το άρθρο 1, στοιχεία ζ′ και η′, της αποφάσεως C(2009) 428 τελικό της Επιτροπής, της 28ης Ιανουαρίου 2009, περί διαδικασίας εφαρμογής του άρθρου 81 [ΕΚ] και του άρθρου 53 της Συμφωνίας ΕΟΧ (Υπόθεση COMP/39406 – Θαλάσσιοι σωλήνες) καθόσον αφορά το χρονικό διάστημα από 13 Μαΐου 1997 έως 21 Ιουνίου 1999.

2) Οι προσφυγές απορρίπτονται κατά τα λοιπά.

3) Κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του.

Azizi Prek Frimodt Nielsen

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 17 Μαΐου 2013.

(υπογραφές)

Περιεχόμενα

Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως 2

Βιομηχανικός κλάδος των εύκαμπτων θαλάσσιων σωλήνων που προορίζονται για πετρέλαιο και φυσικό αέριο 2

Παρουσίαση των προσφευγουσών 3

Διοικητική διαδικασία 4

Προσβαλλόμενη απόφαση 4

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων 6

Σκεπτικό 7

Επί των ακυρωτικών αιτημάτων 7

Επί του πρώτου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται, αφενός, από πρόδηλη πλάνη εκτιμήσεως των πραγματικών περιστατικών η οποία οδήγησε την Επιτροπή να θεωρήσει ότι η Trelleborg Industrie συμμετείχε σε διαρκή παράβαση μεταξύ της 1ης Απριλίου 1986 και της 2ας Μαΐου 2007 και ότι η Trelleborg συμμετείχε σε διαρκή παράβαση μεταξύ της 28ης Μαρτίου 1996 και της 2ας Μαΐου 2007 και, αφετέρου, από παράβαση του άρθρου 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1/2003 7

Προσβαλλόμενη απόφαση 7

Επιχειρήματα των διαδίκων 8

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 9

– Προκαταρκτικές σκέψεις 9

– Επί της υπάρξεως διαρκούς παραβάσεως 10

– Επί της υπάρξεως επαναλαμβανόμενης παραβάσεως 13

– Επί των συνεπειών της υπάρξεως επαναλαμβανόμενης παραβάσεως επί της παραγραφής 16

– Επί των λοιπών αιτιάσεων 16

Επί του δευτέρου λόγου ακυρώσεως, ο οποίος αντλείται από έλλειψη εννόμου συμφέροντος της Επιτροπής να εκδώσει απόφαση διαπιστώνουσα την ύπαρξη παραβάσεως πριν από το 1999 18

Επιχειρήματα των διαδίκων 18

Εκτίμηση του Γενικού Δικαστηρίου 18

Επί των αιτημάτων περί μεταρρυθμίσεως της προσβαλλομένης αποφάσεως 18

Επί των δικαστικών εξόδων 20